

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

61. MŠ PLZEŇ

Nade Mží 3, Na průhonu 9

pro období 2024/25 – 2026/27

Hravým krokem, celým rokem

„I maličkost, kterou jsi svedl vymyslet sám, je důležitější, než velká věc, kterou vymyslel někdo jiný“

(Haruki Murakami)

Použitá literatura:

1. RVP PV (Tým autorů, MŠMT 2018)
2. Manuál k přípravě ŠVP PV (Autorský kolektiv 2005)
3. ŠVP PV 61. MŠ 2021/22 – 2023/24 „Hravým krokem, celým rokem“ (Zpracovala Dagmar Sosnová a kol.)
4. Didaktika předškolního vzdělávání (E. Šmelová, M. Prášilová a kol.), Vydal Portál 2018
5. Předškolák se speciálními vzdělávacími potřebami (autorka: PhDr. Jitka Kendíková, Nakladatelství Dr. Josef Raabe s. r. o., Praha 2016)
6. Vyhláška 14/2005o předškolním vzdělávání
7. Citát na úvodní straně: Haruki Murakami (Sputnik, má láska)

Obsah:

1. Identifikační údaje o škole	1
2. Charakteristika ŠVP „Hravým krokem, celým rokem“	3
3. Charakteristika mateřské školy	5
4. Podmínky vzdělávání.....	7
4. 1. Věcné podmínky	7
4. 2. Životospráva	7
4. 3. Psychosociální podmínky	8
4. 4. Organizace	8
4. 5. Řízení mateřské školy	11
4. 6. Personální a pedagogické zajištění	12
4. 7. Spoluúčast rodičů	12
4. 8. Spolupráce s ostatními institucemi	13
4. 9. Podmínky vzdělávání pro děti se speciálními potřebami.....	13
4. 10. Podmínky vzdělávání pro děti mimořádně nadané	14
4. 11. Děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ)	14
4. 12. Bezpečnost dětí	15
4. 13. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
4. 14. Individuální vzdělávání dítěte	17
4. 15. Distanční vzdělávání	18
5. Cíle předškolního vzdělávání	19
5. 1. Rámcové cíle	19
5. 2. Kompetence	19
5. 3. Zásady a metody vzdělávání	20
6. Vzdělávací oblasti	21
7. Vzdělávací nabídka	22
7. 1. Barevný podzim	22
7. 2. Zimní kouzlo.....	22
7. 3. Jarní probuzení	22
7. 4. Léto plné pohody.....	22
8. Doplnující programy a projekty	23
9. Systém evaluace	24

1. Identifikační údaje:

Název: 61. Mateřská škola Plzeň, Nade Mží 3, příspěvková organizace

IČO: 709 415 13

Adresa: 61. Mateřská škola Plzeň, Nade Mží 3, 318 00 Plzeň

Adresa odloučeného pracoviště: Na Průhonu 9

Ředitelka: Dagmar Sosnová

Vedoucí učitelka na odloučeném pracovišti: Jana Štenglová

Vedoucí školní jídelny: Daniela Zemanová

Mobily: ředitelka 724 163 763

vedoucí školní jídelny 725 830 076,

omlouvání dětí: v aplikaci TWIGSEE,

nebo Nade Mží na mobily jednotlivých tříd, Na Průhonu 607 734 773

E-mail: sosnovada@ms61.plzen-edu.cz

E-mail hospodářka: Zemanovada@ms61.plzen-edu.cz

E-mail Na Průhonu, omlouvání dětí: 61mspruhon@seznam.cz

GDPR: Jmenovaným pověřencem pro školu je Ing. Jiří Baumruk, tel. 378 032 207,

email: baumruk@plzen.eu

Webové stránky 61. mateřské školy: www.ms61plzen.cz

Zřizovatel: Plzeň, statutární město

Správu nad 61. mateřskou školou vykonává: Rada městského obvodu Plzeň 3

Lokalizace mateřské školy:

Obě pracoviště mateřské školy se nachází na území městského obvodu Plzeň 3.

Kmenová budova, klasická mateřská škola, je v ulici Nade Mží 3 v předních Skvrňanech, na okraji města nad údolím řeky Mže.

Odloučené pracoviště Na Průhonu 9 je rodinná patrová vila umístěná v městské části Zátíší.

V Plzni 31.7.2024

Zpracovala: Dagmar Sosnová, ředitelka 61. mateřské školy

Na návrzích pro Vzdělávací nabídku spolupracoval kolektiv učitelek 61. mateřské školy

ŠVP schválen na Pedagogické poradě 27.8.2024, č. j. 61.MŠ/122/24

2. Charakteristika ŠVP „Hravým krokem, celým rokem“

č. j.: 61.MŠ/122/24

Školní vzdělávací program (ŠVP) „Hravým krokem, celým rokem“ je zpracovaný pro 61. mateřskou školu Plzeň, Nade Mží 3, příspěvkovou organizaci na období 2024/25 – 2026/27.

Konečná verze byla schválena na pedagogické radě 27.8.2024,

ŠVP je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a obsahuje všechny jeho předepsané části.

Všechny činnosti v mateřské škole povedou k naplňování kompetencí RVP PV.

ŠVP je vytvořen podle potřeb dětí předškolního věku, ale v žádném případě není pro děti povinným.

ŠVP vychází z konkrétní situace naší mateřské školy, z personálních a materiálních podmínek, z umístění MŠ.

Na tvorbě ŠVP se svými nápady a návrhy podílely všechny pedagogické pracovnice 61. MŠ, konečnou verzi zpracovala ředitelka školy.

Projednáván byl na několika pedagogických radách v průběhu školního roku 2023/2024.

Naším cílem je vstřícná a hravá mateřská škola, otevřená rodičům a veřejnosti. Mateřská škola zaměřená na všestranný rozvoj dětí předškolního věku s rozšířenou nabídkou v oblasti estetické výchovy, zejména hudební výchovy. Hudební výchova má dobrý vliv na celkový rozvoj dítěte, navozuje pocit radosti a sounáležitosti, pomáhá odstranit ostych, zlepšuje motoriku a pohybovou koordinaci, ovlivňuje řečový vývoj, dýchání, rytmické cítění.

Kmenová mateřská škola je umístěna v blízkosti řeky Mže. Obě pracoviště mají velké zahrady. Děti jsou uprostřed přírody a to vše přispívá k rozšířené environmentální výchově.

Podporujeme zdravý životní styl s dostatkem pohybu, s přiměřenou stravou s dostatkem ovoce a zeleniny. Vedeme děti k dodržování pravidelného pitného režimu.

Naším cílem je všem dětem podle jejich individuálních potřeb nenásilně zprostředkovat poznatky a dovednosti přiměřené předškolnímu věku, které je dovedou k dalšímu vzdělávání.

Naším cílem je ve spolupráci s rodinou připravit dítě na život.

Naše vize:

- šťastné děti – spokojení rodiče - spokojení zaměstnanci 61. MŠ
- dítě, které rozumí svým potřebám
- je aktivní a odpovědné za sebe samo
- rozhoduje se podle zásad zdravého životního stylu

Záměr předškolního vzdělávání: Dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální

samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

„Není úkolem vyrovnat výkony dětí, ale vyrovnat jejich vzdělávací šance.“

3. Charakteristika 61. mateřské školy

61. mateřská škola patří do městského obvodu Plzeň 3, má 2 pracoviště:

1. Kmenová mateřská škola v ulici Nade Mží 3 je umístěna v předních Skvrňanech, nad údolím řeky Mže. Od ledna 2002 je mateřská škola příspěvkovou organizací. Je to klasická mateřská škola složená z několika budov. Z patrové budovy a ze tří přízemních budov. Všechny budovy jsou propojeny prosklenou spojovací chodbou. Pavilon A tvoří dvě přízemní budovy, v zelené budově je I. třída, ve žluté budově je II. třída. Pavilon B je patrová modrá budova, jsou v ní dvě třídy – III. a IV. V poslední přízemní budově je hospodářské zázemí. Je zde sborovna, kuchyně, šatna kuchařek, ředitelna a kancelář vedoucí ŠJ. Postupně upravujeme zahradu do stylu přírodní zahrady. V atriu jsou vyvýšené záhonky pro pěstování zeleniny a květin.

Kapacita kmenové mateřské školy je 100 dětí.

2. Odloučené pracoviště v ulici Na Průhonu 9 se nachází v městské části Plzeň - Zátíší. Je to 2 patrová vila rodinného typu. V suterénu je umístěna šatna dětí. Ve zvýšeném přízemí je V. třída mateřské školy, jídelna a kuchyně. V I. patře je ložnice dětí a VI. malá třída pro 12 dětí. Zahradu mateřské školy průběžně upravujeme do stylu přírodní zahrady. Dešťová zahrádka u vchodu do mateřské školy slouží k environmentální výchově dětí.

Kapacita pracoviště Na Průhonu je 37 dětí.

Z historie mateřské školy

61. mateřská škola Nade Mží 3 zahájila svůj provoz v roce 1973. Při zahájení provozu měla mateřská škola dvě třídy školky v patrové prosklené budově a dvě oddělení jeslí v přízemních budovách. Po uzavření obou oddělení jeslí v průběhu osmdesátých let, byly prázdné prostory využity jako archiv města Plzně a městská knihovna. Mateřská škola byla až do roku 1995 dvou třídní. Postupem času byly zrušeny náhradní provozy v původních jeslích a z těchto prostor byly vybudovány dvě další třídy, čtvrtá třída byla otevřena v září 2003. Kapacita mateřské školy se tak zdvojnásobila. O prázdninách 2017 byla zrekonstruována kuchyně a místo staré prádelny je sborovna. Budovy, ve kterých jsou třídy, byly v roce 2014 zatepleny, v roce 2020 byla zrekonstruována budova pavilonu B, prosklené stěny byly vyzděny, budova byla vybavena venkovními žaluziemi, zlepšily se tak teplotní podmínky v budově. Ve všech třídách byla instalována rekuperace. Došlo k zateplení hospodářské budovy. Do některých tříd a do kuchyně byla v roce 2024 instalována klimatizace. Ve stejném roce byl rekonstruován plot MŠ Nade Mží.

Odloučené pracoviště, původně 30. mateřská škola, byla připojena k 61. mateřské škole v roce 2002. Byla to jednotřídní mateřská škola. Původní, trochu pohádková historie vily z 50 let minulého století: Bezdětní manželé odkázali vilu městu s tím, že z ní bude zařízení pro děti. V roce 2021 byla MŠ ve vile 75 let. V letech 2007-8 vzrostla rychle potřeba dalších míst pro děti v mateřských školách. Proto v patře vily Na Průhonu, místo nevyužité kanceláře hospodářky, zřídila tehdejší paní ředitelka další třídu mateřské školy pro 12 dětí.

Kapacita mateřské školy 137 dětí je zatím naplněna. Některé děti dojíždějí z Bor, z Valchy z přilehlých vesnic nebo z jiného městského obvodu, kde kapacita mateřských škol nestačí vysokému počtu dětí.

4. Podmínky vzdělávání

4. 1. Věcné podmínky

Obě pracoviště 61. mateřské školy splňují hygienické i bezpečnostní požadavky kladené na předškolní zařízení. Budovy, ve kterých jsou děti, byly v roce 2014 a 2020 zatepleny a jsou od sebe rozlišeny různými barvami pro lepší orientaci dětí. Třídy jsou vybaveny nábytkem dělaným podle vlastních návrhů učitelek, vyhovují antropometrickým požadavkům. Řada polic umožňuje, aby děti měly většinu stavebnic a hraček v úrovni očí a mohly si samostatně vybírat hračku. Stolky, židle a také botníky v šatnách jsou přizpůsobeny výšce dětí. Na odloučeném pracovišti je v části V. třídy položeno lino, na kterém stojí stolky pro pracovní činnosti dětí. Učitelka tak má přehled o všech dětech. Ve vedlejší přilehlé malé místnosti je útulný dětský pokojíček a kadeřnictví. V prvním patře pavilonu B je vybudována místnost pro sportovní aktivity dětí. Hračky a didaktické pomůcky jsou v dostatečném množství a jsou průběžně obnovovány a doplňovány o nové typy. Jedinečnou atmosféru mateřské školy vytváří řada dětských prací a nápaditá výzdoba učitelek.

Obě pracoviště mateřské školy mají dostatečně velké zahradní plochy s řadou sportovních a herních prvků. Sportovní i hrací prvky uvnitř i venku jsou každoročně kontrolovány odbornou firmou a průběžně obměňovány. Na obou zahradách jsme uvolnili část ploch pro společné setkávání dětí a rodičů při společných akcích. Obě pracoviště mají pěkné chodníky, které se hodí pro jízdu koloběžek. Zahrady jsou pravidelně využívány a děti jsou tak neustále uprostřed přírody.

Na pracovišti Na Průhonu máme v přední části zahrady Dešťovou zahrádku. Povedlo se nám ji vybudovat za pomoci grantu od Zeleného pokladu (2017-2018). Zahrádka řeší hospodaření s dešťovou vodou. Vytvořili jsme další možnosti pro environmentální výchovu dětí.

4. 2. Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá, vyvážená strava dle daných norem a technologických postupů. Strava je doplňována dostatkem ovoce a zeleniny. Pedagog toleruje stravovací zvláštnosti dětí a do jídla je nenutí. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Děti mají zabezpečený pitný režim během celého pobytu v mateřské škole. Mají možnost se sami obsloužit, mladším dětem učitelky pomáhají. U předškoláků zařazujeme samostatné mazání svačiny, každý předškolák si sám natře pomazánku na pečivo. Rodiče se mohou seznámit s jídelním lístkem na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd, nebo na webových stránkách školy.

Mateřská škola má zajištěn pravidelný řád, který je dostatečně flexibilní, aby rodiče mohli po domluvě přivádět a odvádět své děti podle svých možností. Denní rytmus dokáže pružně reagovat na různé události v životě jednotlivých tříd.

Potřeba odpočinku a spánku je regulována podle věku a potřeb dětí.

Všem dětem je zajištěn dostatek volného pohybu podle jejich individuálních potřeb uvnitř mateřské školy i při pravidelném a dostatečně dlouhém pobytu venku.

4. 3. Psychosociální podmínky

V mateřské škole pěstujeme vstřícné a přátelské vztahy, na základě vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Všichni zaměstnanci respektují kladný a citlivý přístup k dětem. Prostředí zajišťuje dostatek bezpečí pro každé dítě. Preferujeme individuální přístup k dětem. Umožňujeme nenásilnou postupnou adaptaci nově přijatým dětem, nabízíme co nejširší spektrum podnětů pro děti s odkladem školní docházky. Integrovaným dětem věnujeme individuální péči podle jejich potřeb.

Podporujeme rovný přístup ke vzdělání, naši mateřskou školu navštěvují děti cizinců i integrované děti. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Po celou pracovní dobu se pedagog plně věnuje dětem. Dostatečně je pozitivně hodnotí a podporuje je v samostatných pokusech. Nenásilně děti ovlivňuje prosociálním směrem, aby předcházel šikaně. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům.

Všichni zaměstnanci se snaží o vstřícné chování mezi sebou navzájem, k dětem a k rodičům. Snaží se navodit přátelskou atmosféru při kontaktu s rodiči. Dotazy rodičů zodpovídají ochotně a profesionálně.

Poměr spontánních a řízených činností je v průběhu dne vyvážen. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru i pohyb, pro relaxaci, činnosti jsou přizpůsobeny jejich potřebám a možnostem. Vytváříme klidné a pohodové prostředí. Podporujeme rozvoj tvořivého přístupu k činnostem i ke hře.

4. 4. Organizace

Kapacita 61. mateřské školy: 137 dětí (100 Nade Mží, 37 Na Průhonu)

Provoz mateřské školy: 6.00 – 16. 00 hod., Nade Mží prodloužený provoz do 16. 30 hod.

Počet zaměstnanců se mění podle přiznaných asistentek pedagoga.

Základ je 11 pedagogů a 7 provozních zaměstnanců.

Rozdělení tříd:

Děti jsou rozděleny do 6 tříd podle věku, většinou tedy do homogenních tříd. Na odloučeném pracovišti je větší třída (25 dětí) heterogenní, některý rok je více předškoláků, některý rok je více mladších dětí. Třída na odloučeném pracovišti se 12 dětmi je homogenní.

třída	jméno	věk dětí
I.	Sluníčka	2,5 - 4
II.	Berušky	3 – 4,5
III.	Medvíďata	4,5 – 6
IV.	Zvídaví šikulové	5 – 6 (7)
V.	Broučci	4-6(7)
VI.	Skřítkové	2,5-3(4)

Společně s dětmi vytváříme pravidla:

- O všechno se rozděl
- Používej kouzelná slůvka: prosím, děkuji
- Hraj fér
- Nikoho nebij
- Vracej věci tam, kde jsi je našel
- Uklízej po sobě
- Neber si nic, co ti nepatří
- Když někomu ublížíš, řekni: „Promiň“
- Před jídlem si umyj ruce
- Každý den trochu sportuj, tancuj, hraj si a pracuj

Vždy respektujeme osobnost dítěte a nezneužíváme jeho důvěry. Dětským citům se neposmíváme a nezlehčujeme je. Bereme je naopak vážně a jednáme s dítětem taktně a ohleduplně. Dáváme najevo rovnocennost vztahů a starostí. Máme pochopení, když si dítě otevře srdce a pokoušíme se mu ukázat další cestu.

Organizace dne

6.00 – 8.00	Příchod dětí, spontánní hra, pohybové činnosti, práce se skupinou dětí, individuální přístup k dětem.
8.30 – 9.00	Hygiena, příprava na svačinu, svačina.
8.45 – 9.00	I. a II. třída, V. a VI. tř. se vystřídají v jídelně OP III. a IV. třída
9.00 – 10.00	Řízené činnosti formou skupinové, frontální a individuální práce, kooperativní a prožitkové učení.
9.45 - 11.30	Příprava a pobyt venku.
10.00 – 12.00	I. a II. třída, V. a VI. třída III. a IV. třída
11.30 – 12.00	Příprava na oběd, oběd.
12.00 – 12.30	I. a II. třída, V. a VI. tř. se vystřídají v jídelně OP III. a IV. třída
12.00 – 12.15	Vyzvedávání dětí po obědě.
12.30 – 12.45	I. a II. třída, V. a VI. třída III. a IV. třída
14.00 – 14.15	Vstávání, hygiena, svačina
14.15 – 16.00	Vyzvedávání dětí zákonnými zástupci.
14.15 – 16.30 Nade Mží	

- Příchody dětí: 6. 00 – 8. 00, po domluvě i později podle potřeb rodičů.
- Spontánní hry a činnosti: Nabízí dostatečný prostor ke hře s dostatkem podnětů a materiálů. Bezpečné prostředí. Dostatečný prostor k pohybovým aktivitám. Prostor k přátelství i k respektování individualit.
- Řízené činnosti formou hry: Využíváme napodobování, zkoumání, experimenty, pokusy, manipulace, přímé pozorování, vytváření, konstruování, navazování na prožitek a zkušenosti dětí, efektivní metody komunikace.
- Stolování: Plnohodnotná - vyvážená strava obohacená o prvky zdravé výživy. Časové tříhodinové rozložení příjmu potravy. Vytváření a upevňování správných návyků při stolování. Vedení k samostatnosti a sebeobsluze. Pitný režim během celého dne.
- Hygiena: Spolupráce s rodinou při vhodném a přiměřeném oblečení do třídy i na pobyt venku. Větrání místností a regulace topení. Dodržování hygieny před každým jídlem a po použití toalety. Vhodné hračky – kontrola – omývání.
- Pohyb a pobyt venku: Umožňujeme dětem dostatečný, pravidelný a bezpečný pohyb při pobytu venku i v prostorách třídy. Zpestřujeme pohybové aktivity o sezonní sporty. Na vycházkách pozorujeme přírodu, vedeme děti k získání kladného citového vztahu k přírodě a k ochraně životního prostředí. Poloha naší mateřské školy nabízí řadu možností, kam napláňovat vycházku.

Odpocinek – polední klid: Odpocinek se řídí podle individuálních potřeb jednotlivých dětí. Jiné potřeby má 3 leté dítě a jiné 6 letý předškolák. Učitelky děti v žádném případě nenutí ke spánku. Doba odpocinku u předškolních dětí je zkrácena posunutím oběda na 12.00 – 12. 30 hod. Předškolní děti, které nemají potřebu spánku, poslouchají v klidové poloze pohádky, nebo si hrají s plyškem.

4. 5. Řízení mateřské školy

- Ředitelka zajišťuje chod kmenové mateřské školy i odloučeného pracoviště z ředitelny Nade Mží 3. Na odloučené pracoviště dojíždí 1x týdně, nebo podle potřeby častěji. Další spojení je zajištěno telefonicky, emailem nebo sdílenou složkou na síti. Na odloučeném pracovišti je jedna učitelka pověřena zastupováním ředitelky, jako hlavní učitelka. Ředitelka svolává zpravidla 4x do roka pedagogické porady a 1x do roka provozní poradu všech zaměstnanců, v případě potřeby může svolat mimořádnou poradu. Součástí mateřské školy jsou školní jídelny na obou pracovištích. Vedoucí školní jídelny má kancelář Nade Mží 3 a dojíždí 1x týdně nebo podle potřeby na odloučené pracoviště.

- Základem bezproblémového chodu mateřské školy je celková atmosféra školy založená na vzájemné vstřícnosti, důvěře a toleranci všech zaměstnanců, dětí i rodičů.
- Všichni zaměstnanci znají své kompetence, které jsou obsaženy v pracovních náplních jednotlivých profesí.
- Ředitelka zapojuje spolupracovnice do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Všichni se společně podílejí na rozhodování o zásadních otázkách školního programu, o výběru nových herních prvků do zahrady, společně vymýšlí výlet a akce s rodiči. Učitelky ředitelce navrhuji vylepšení ve vybavení tříd pomůckami a hračkami.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje je a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, ke spolupráci motivuje i rodiče. Zve rodiče na společná tvořivá odpoledne. Učitelky mluví s rodiči o dětech, o akcích mateřské školy.
- Všichni pedagogičtí pracovníci se společně s ředitelkou podílí na tvorbě školního vzdělávacího plánu. Ředitelka pak vypracovává jeho konečnou verzi. ŠVP dává učitelkám dostatečně široký prostor vytvořit Třídní vzdělávací programy přesně podle potřeb jejich třídy, podle věkového složení dětí, podle schopností a potřeb dětí a také podle zaměření učitelek. Všichni průběžně vyhodnocují svoji práci, chod mateřské školy, její vybavení a celkovou spokojenost dětí a rodičů. Výsledky hodnocení používáme pro zkvalitňování své práce.

4. 6. Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice jsou pro svoji práci plně kvalifikované, většina z nich s dobrou úrovní hry na hudební nástroj, proto se naše mateřská škola více zaměřuje na hudební výchovu. Většina učitelek má dlouhodobou praxi a zkušenosti. S novými kolegyněmi si vyměňují zkušenosti a vzájemně se podporují ve své práci. K dětem mají všechny velmi pěkný a citlivý přístup, chovají se profesionálně.

Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogů v oblastech, které potřebuje mateřská škola a zároveň v oblastech, které učitelky zajímají. Motivuje kolegyně ke vzdělávání v oblasti jazyků, v oblasti speciální pedagogiky a v práci s výpočetní technikou.

Pedagogové mají rozvrženu svoji pracovní dobu tak, aby se v co největší míře jejich služby překrývaly, aby byla vždy zajištěna co nejlepší péče o děti.

Na obou pracovištích máme kvalifikované učitelky pro seznamování předškolních dětí s angličtinou.

Výzvy Šablony I. – III. jsme využili ke zřízení funkce školního asistenta. Od ledna 2021 nám pomáhají s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami 2 asistentky pedagoga. Mateřská škola spolupracuje se Speciálním pedagogickým centrem (SPC). Spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) využíváme při diagnostikování odkladů školní docházky.

4. 7. Spoluúčast rodičů

Mezi pedagogy a rodiči se utváří oboustranná důvěra a spolupráce na základě vstřícného a otevřeného chování. Rodiče mají při předávání a vyzvedávání dětí volný přístup do tříd, když není z hygienického důvodu zákaz vstupu do tříd. Zachováváme taktnost a diskrétnost v jednání s rodiči.

Rodiče jsou informováni na nástěnkách o programu jednotlivých tříd, o kulturních akcích, pravidelně uveřejňujeme jídelníček. Také na webových stránkách se dozvídají o důležitých změnách v provozu mateřské školy. Od školního roku 2024/2025 používáme program TWIGSEE, který umožňuje komunikaci s rodiči přes internet. Všechny prostory mateřské školy zdobí výtvary dětí.

Rodiče jsou zváni na společná setkání a tvořivá odpoledne.

Učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově.

Úkolem mateřské školy je doplňovat výchovu v rodině či kompenzovat její nedostatky. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a nabízí rodičům poradenský servis.

4. 8. Spolupráce s ostatními institucemi

Spolupráce mateřské školy s ostatními institucemi rozšiřuje nabídku činností a poznatků pro děti naší MŠ a zároveň obohacuje život dospělým i dětem v daných institucích.

Mateřská škola spolupracuje s řadou institucí a škol:

- UMO 3 (zřizovatel) – zajišťuje opravy budov, údržbu zahrady, některé akce mateřské školy, jako je Sportování s VICTORIÍ, Mikulášská, akce BESIP – bezpečná jízda na koloběžkách
- 15. ZŠ – návštěva předškoláků v I. třídě, čtení pohádek dětem v MŠ, návštěva učitelky budoucích prvňáčků na schůzce s rodiči předškoláků.
- PPP – vyšetření dětí, které potřebují OŠD, vyšetření problémových dětí, doporučení dalšího vedení problémových dětí.
- LŠU – hudební T. Brzkové – koncerty pro děti, zjišťování hudebnosti předškoláků
- SPC, PPP – vyšetření, doporučení a pomoc s vedením integrovaných dětí.
- Domov pro seniory – návštěva dětí v domově, vystoupení dětí.
- Dobrovolný hasičský sbor Skvrňany – pravidelná návštěva hasičské zbrojnice, požární poplach v MŠ
- Policie ČR – pravidelné besedy s předškoláky

4. 9. Podmínky vzdělávání pro děti se speciálními potřebami

61. mateřská škola zajišťuje podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami (se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním) podle Školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pavilon A kmenové MŠ Nade Mží 3 má bezbariérový přístup. Jsme schopni nakoupit některé potřebné materiály a kompenzační pomůcky pro děti se speciálními potřebami.

Pro děti s přiznaným podpůrným opatřením I. stupně vypracovává MŠ Plán pedagogické podpory (PLPP). Pro děti od II. stupně podpůrných opatření vypracovává MŠ Individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a po projednání se zákonnými zástupci.

Mateřská škola spolupracuje s PPP a SPC. Po vyšetření dítěte se speciálními potřebami se mohou učitelky obrátit na tato speciální pracoviště, kde získají potřebné rady a doporučení, jak s těmito konkrétními dětmi pracovat.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami musí mít vypracovaný svůj individuální plán přizpůsobený jeho potřebám a možnostem. Velmi důležité je citlivé a přiměřené působení okolí, pozitivní přijetí a úzká spolupráce s rodiči.

Děti s odkladem školní docházky mají také vypracovaný vlastní individuální plán. Jsme schopni se věnovat dítěti individuálně. Snahou všech pedagogů je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti, zvládlo sebeobsluhu a získalo základní hygienické návyky. V případě potřeby lze požádat KÚPK o asistenta pedagoga, dítě musí být ale včas řádně vyšetřeno. Učitelky se průběžně dále vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření.

Vyrovnávací opatření (při vzdělávání žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním) jsou: využívání pedagogických nebo speciálně pedagogických metod a postupů, které odpovídají vzdělávacím potřebám žáků, poskytování individuální podpory, využívání poradenských služeb školy a školských poradenských zařízení, individuálního vzdělávacího plánu a služeb asistenta pedagoga. Škola tato opatření poskytuje na základě posouzení vzdělávacích potřeb žáka ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Podpůrnými opatřeními se rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů. Zajištění služeb asistenta pedagoga, nebo snížení počtu žáků ve třídě.

4. 10. Podmínky vzdělávání pro děti mimořádně nadané

Mateřská škola je schopna vytvořit vzdělávací podmínky i pro žáky mimořádně nadané, jejichž schopnosti dosahují mimořádné úrovně v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Učitelky se mimořádně nadanému dítěti mohou individuálně věnovat, klást na ně vyšší požadavky v dané oblasti. Předkládat dítěti složitější stavebnice, pomůcky, experimenty, encyklopedie. Mateřská škola může dokoupit potřebné didaktické materiály. Učitelky se dále vzdělávají v daných oborech a ve speciální pedagogice, mohou spolupracovat s PPP a SPC. Dítě může být přeřazeno ke starší věkové skupině.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení. Vzdělání se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Podpůrnými opatřeními při vzdělávání mimořádně nadaných žáků se rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, didaktických materiálů, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nebo jiná organizace vzdělávání zohledňující vzdělávací potřeby těchto žáků.

4.11. Děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Děti s odlišným mateřským jazykem se objevují v MŠ stále častěji. Potřebují také individuální přístup pedagogů a okolí.

Vyhláškou 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání je nově upraveno vzdělávání dětí s OMJ.

61. MŠ každoročně navštěvuje několik dětí různého věku s OMJ. Individuální podporu poskytujeme i mladším dětem s OMJ, nejen dětem v povinném předškolním vzdělávání.

Každá třída má k dispozici „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, vydané Národním pedagogickým institutem České republiky (npi).

Pedagog v MŠ využívá některé didaktické zásady nejen při práci s dětmi s OMJ, ale i při práci s celou třídou, ve které se nacházejí tyto děti. Pedagog dodržuje zejména tyto zásady: hovoří pomalu a zřetelně; stojí čelem k dítěti; k hovoru využívá témata, která jsou dítěti známá a blízká; klade jednoduché otázky a dává dostatek času na odpověď; k porozumění napomáhá dítěti využíváním neverbálních prostředků (gesta, obrázky, předměty); seznamuje dítě se základy české kultury a společnosti

V případě, že k předškolnímu povinnému vzdělávání bude přihlášeno 4 a více dětí, zřídí ředitelka MŠ skupinu pro jazykovou přípravu.

4. 12. Bezpečnost dětí

Všechny vnitřní a venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů. Děti jsou často upozorňovány na bezpečné chování v prostorách mateřské školy, při

pobytu venku i při odchodu na různé akce. Ve vzdělávací nabídce školy jsou zařazována témata k ochraně zdraví, dopravní výchova, výchova k ochraně běžných rizik a mimořádných událostí. Učitelky jsou plně zodpovědné za bezpečnost dětí od doby jejich převzetí od zákonných zástupců, do jejich předání zpět. Zákonní zástupci předávají své děti učitelkám do třídy, nenechávají je samotné v šatnách. Dítě smí vyzvednout jen osoba, které dali zákonní zástupci písemný souhlas k vyzvedávání dítěte. Také při akcích konaných mimo mateřskou školu důsledně dbáme na bezpečnost svěřených dětí. Třídy jsou vybaveny videofony se bzučákem na otevírání vchodových dveří zákonným zástupcům. Zákonní zástupci a všichni zaměstnanci jsou seznámeni se školním řádem a vědí, že mají hlásit učitelce každého člověka, který do mateřské školy nepatří a vejde do prostor mateřské školy.

4. 13. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do MŠ jsou přijímány děti od 2 let v případě, že je dostatečná kapacita. Většinou jsou elektronickým zápisem přijaty děti, kterým budou do 31.12. tři roky. Pro vzdělávání dětí od dvou do tří let máme upravenou I. třídu a VI. třídu (OP). Prostředí tříd je dostatečně bezpečné a hygienicky vybavené. Odstranili jsme nevhodné drobné hračky. Průběžně doplňujeme hračky vhodné pro děti od 2 let. Ve třídě, ve které mohou být dvouleté děti, je vytvořen prostor pro průběžný odpočinek dětí. Také režim dne přizpůsobí pedagogové k častějšímu odpočinku a klidovým činnostem. Dvouleté dítě potřebuje dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, stálý pravidelný denní režim, dostatek individuální péče a srozumitelná pravidla. Žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. Všechny tyto potřeby zajistíme dostatečným počtem personálu. Hledáme možnosti, jak finančně zajistit další personál, například chůvu nebo školní asistentku. Například ze Šablon. Učitelky se budou co nejvíce překrývat pracovní dobou, ve třídě může pomoci chůva nebo školní asistentka, v době převlékání na vycházku a ukládání na odpolední spánek nebo v době oběda vypomůže paní uklízečka. Všichni mají ke svěřeným dětem laskavý a pozitivní přístup, často děti chválí (nejen slovně, ale také úsměvem nebo pohlazením) a povzbuzují je ve všech činnostech. Všichni podporují vstřícnou a přátelskou komunikaci se zákonnými zástupci dětí.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v malých skupinách nebo individuálně a vychází z potřeb těchto dětí. Co největší prostor je věnován pro volné hry a pohybové aktivity, častému opakování některých činností a některým rituálům. Pedagogové často s dětmi zpívají a rytmičují slova, krátká slovní spojení a říkadla, motivují děti ke cvičení a pohybu. Navozují radost a spokojenost v prostředí dětského kolektivu.

Při pobytu venku zaměstnanci důsledně dbají na bezpečnost svěřených dětí. Z počátku školního roku chodí pouze na zahradu mateřské školy. Teprve až si děti zvyknou na určená pravidla a naučí se chodit ve dvojicích, mohou na vycházku z areálu MŠ.

Od 1. 9. 2017 je další formou povinného předškolního vzdělávání

4. 14. Individuální vzdělávání dítěte

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující části školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit ředitelce MŠ, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce MŠ, ve které se jeho dítě vzdělává a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Po tom, co ředitel školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností a dovedností, pracovníci mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno.

Termíny a způsob ověřování: V období od 3. do 4. měsíce od zahájení individuálního vzdělávání. Konkrétní termín bude individuálně domluven. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech. Ověřování schopností a dovedností bude probíhat za přítomnosti a spolupráce zákonného zástupce formou hry, prohlížením obrázků, rozhovorem, kresbou, zpěvem a pohybem.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4.15. Distanční vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 byl kvůli Covidové pandemii zaveden nový způsob vzdělávání na dálku Distanční vzdělávání.

MŠMT: Mateřské školy mají povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy nebo z celého odloučeného pracoviště.

Důvody pro omezení přítomnosti dětí ve škole:

1. Krizové opatření vyhlášeného podle krizového zákona.
2. Nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona.
3. Nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

Povinnost vzdělávat se distančním způsobem

Mateřská škola je povinna poskytovat vzdělávání distančním způsobem pouze dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Pro tyto děti i nadále trvá povinnost se omlouvat, pokud se nebudou moci např. z důvodu onemocnění vzdělávání účastnit.

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Je nutné přihlížet ke konkrétní situaci dítěte a také školy.

Při distanční formě výuky není nutné splnit veškeré požadavky RVP či ŠVP, neboť je zřejmé, že nelze klást rovnítko mezi vzděláváním s osobní přítomností ve škole a vzděláváním distančním způsobem, a to i s ohledem na různé podmínky jednotlivých dětí a škol.

Komunikační platforma

• V 61. MŠ bude distanční vzdělávání probíhat prostřednictvím emailů, telefonickou komunikací s rodiči a individuálními konzultacemi s rodiči v MŠ. Kdo nemá email nebo možnost tisku dochází 1x týdně do MŠ, vždy v pondělí mezi 10.00 - 12.00 hod., pro pracovní listy a doporučení. Zákonní zástupci každý týden přinášejí vypracované úkoly svých dětí a dostávají další, na příští týden.

Děti z rodin v hmotné nouzi mohou dostat papíry, modelínu, pastelky apod.

• Na webových stránkách školy budou umístěny práce dětí, které poslali rodiče emailem. Například obrázky, výrobky z přírodnin nebo z modelíny, zajímavé stavby ze stavebnic apod.

- Ředitel školy kontroluje, aby komunikace probíhala podle stanovených pravidel.
- Třídní učitelé udržují kontakt se všemi dětmi
- Třídní učitelé udržují pravidelný kontakt s rodiči.
- Třídní učitelé poskytují průběžnou zpětnou vazbu dětem a rodičům.

Formu Distančního vzdělávání mohou využít i dlouhodobě nepřítomné děti, kterým nebrání nemoc ve vzdělávání (např. zlomená noha).

5. Cíle předškolního vzdělávání

Hlavním cílem všech pedagogů je směřovat veškeré činnosti v mateřské škole k naplňování kompetencí RVP PV.

5. 1. Rámcové cíle

Rámcové cíle vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání. Pokud jsou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí. Rámcové cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné.

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě podle jeho možností a potřeb tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností.

Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro další vzdělávání, napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciální pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

3 rámcové cíle:

- Rozvíjet dítě, jeho učení a poznání
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5. 2. Kompetence

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii v podobě výstupů. Jsou to soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné v úrovni, která je podrobně stanovena v RVP PV. Soubor klíčových kompetencí je ideálem, nabízí pedagogům představu, kam směřovat, oč usilovat. Dosažení očekávaných výstupů (kompetencí) pro danou předškolní věkovou skupinu není pro dítě povinné. Každé dítě dosáhne výstupů, které odpovídají jeho individuálním možnostem a potřebám.

Pro předškolní vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

5. 3. Zásady a metody vzdělávání

Naše mateřská škola vychází ze zásad vzdělávání, které uvádí Školský zákon.

- **Respektujeme rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace.** Mateřskou školu navštěvují děti z různého sociálního prostředí, děti cizinců i integrované dítě. Neděláme mezi nimi rozdíl a vedeme je ke společnému soužití.
- **Zohledňujeme vzdělávací potřeby jednotlivců.**
- **Vedeme všechny účastníky vzdělávání k vzájemné úctě a respektu.**
- **Zdokonalujeme proces vzdělávání pomocí moderních pedagogických postupů a metod.** (Učitelky se neustále dále vzdělávají. Zaměříme se na speciální pedagogiku).
- **Využíváme hodnocení výsledků k dalšímu zkvalitňování své práce.**

Používané zásady:

- Přiměřenosti – vycházet z věkových zvláštností dětí
- Posloupnosti (systematičnosti) – postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- Trvalosti – opakovat již naučené, aby se poznatky upevnily
- Názornosti – k pochopení se využívá všech smyslů, aby si dítě dokázalo vytvořit vlastní představy.
- Individuální přístup – každé dítě je individualita a je nutné k němu takto přistupovat
- Uvědomělosti a aktivity – vyvíjet aktivitu k osobnímu rozvoji
- Komplexnosti – rozvoj osobnosti dítěte ve všech jeho oblastech
- Zpětná vazba – opakování vědomostí a dovedností k získání informací o postupu dítěte k dané kompetenci

Používané metody a formy:

- Činnostní učení – využití vlastní aktivity
- Spontánní hra – využití vlastního rozhodování, opakování a prožívání vlastních zkušeností a představ
- Prožitkové učení – založené na přímých zážitcích dítěte
- Kooperativní učení – založené na vzájemné spolupráci
- Situační učení – vytváření a využívání situací, které napodobují skutečný život
- Sociální učení – přirozená nápodoba
- Tvořivá dramatika – rozvíjení obrazotvornosti a tvořivosti
- Pokusy a experimenty – jednoduché přírodní a fyzikální zákonitosti přizpůsobené předškolnímu věku
- Frontální vzdělávání – učitel pracuje ve třídě s celou skupinou dětí (ranní kruh, ranní cvičení, četba)
- Skupinové vzdělávání – rozdělení do menších skupin (podpora spolupráce dětí)
- Individuální vzdělávání – přizpůsobení aktivit a úkolů možnostem a zájmům dítěte
- Exkurze, vycházka, výlet

6. Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí. Všechny oblasti se vzájemně prolínají a vytváří společně fungující celek. Jejich postupné naplňování směřuje k dosažení cílových kompetencí.

Vzdělávací oblasti pro předškolní věk:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie:

Dílčí cíle (záměry) – vyjadřují, co by měl pedagog u dítěte sledovat a podporovat, konkrétní záměry v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Vzdělávací nabídka – soubor praktických a intelektových činností, popř. příležitostí vhodných k naplňování cílů a k dosahování výstupů.

Očekávané výstupy (předpokládané výsledky) = kompetence, které lze považovat v této oblasti vzdělání za dosažitelné. Jejich dosažení není pro dítě povinné.

Ve ŠVP naší mateřské školy jsou všechny vzdělávací oblasti zapracovány do 4 integrovaných bloků: 1. Barevný podzim

2. Zimní kouzlo
3. Jarní probuzení
4. Léto plné pohody

7. Vzdělávací nabídka

„Byla jedna školička, v té školičce sluníčka“

Sluníčko je logo naší mateřské školy. Slunce umožňuje na Zemi život, dává nám světlo a teplo, potřebné pro život všech tvorů i rostlin. Proto máme tak rádi sluníčko, svítí na naši zahradu, okny dovnitř pokukuje, když si hrajeme. Rádi ho malujeme a zpíváme si o něm. Nejprve se společně představíme, pak nám bude celý rok svítit na cestu. Koncem školního roku ukážeme sluníčku vše, co jsme se naučili. Dozvíme se spoustu zajímavostí nejen o blízkém a vzdáleném okolí, ale i o sobě. Hlavně si ale budeme společně hrát a vzájemně se poznávat a vždy se spolu domluvíme. Případné problémy vždy sami, nebo s pomocí dospělých vyřešíme. Budeme poznávat zdravý životní styl, každý den zařadíme do našeho programu nějaký druh pohybu. Školní jídelna nám zajistí vhodné stravování se spoustou ovoce a zeleniny. Zažijeme spolu řadu různých situací, jako například divadlo, kouzelníka, společná setkání s rodiči, návštěvy ZŠ, návštěvu dopravního hřiště a třeba i jízdu tramvají a vycházku městem. Společně zjistíme jak se v těchto situacích správně a bezpečně chovat. Často budeme pozorovat okolí, ve kterém žijeme a budeme poznávat přírodu kolem nás. Povíme si a vyzkoušíme, jak ji můžeme společně chránit a jak ji máme rádi. Někdy budeme provádět experimenty a nejrůznějšími způsoby poznávat vlastnosti věcí kolem nás. Každý den si pro dobrou náladu zazpíváme nějakou pěknou písničku. V průběhu školního roku zorganizujeme několik Sluníčkových slavností, vše zakončíme výstavou výtvarných prací, společným výletem a rozloučením s předškoláky.

Vzdělávací nabídka je pro pedagogy závazná, pro děti ne. Pedagog by měl dětem tematické celky nabídnout, ale děti si je nemusí v plném rozsahu osvojit. Některé poznatky se objeví ve formální vzdělávací nabídce (v integrovaných blocích), jiné se objeví v nabídce neformální (výchovný styl, metody, formy apod.), popřípadě v obojím. Jednotlivé třídy podrobně rozpracují v třídních vzdělávacích plánech (TVP) jednotlivé integrované bloky podle věku, potřeb a možností dětí a podle podmínek jednotlivých tříd.

Na pedagogické poradě byly odsouhlaseny doporučené oblasti našeho života, které budou integrované bloky TVP obsahovat.

„Řekni mi, já to zapomenu. Ukaž mi, možná si to zapamatuji.
Nech mě, zkusit si to a já to pochopím“

čínské přísloví

„Opakování je tajemstvím dokonalosti“

Marie Montessori

8. Doplnující programy a projekty

Angličtina – pro všechny předškoláky. Na obou pracovištích máme odborně vzdělané paní učitelky, které v průběhu dne hravou formou seznamují děti s angličtinou.

Plavání – předškoláci z kmenové mateřské školy navštěvují plavecký výcvik v bazénu na Slovanech. Přihlášeným dětem hradí zákonní zástupci plavecký výcvik i dopravu autobusem.

Tělovýchovné lekce – děti z odloučeného pracoviště chodí 2x za měsíc do Sokolovny v Zátiší, kde s učitelkami sportují. Mladší děti z pracoviště Nade Mží se zapojují do celostátního projektu Se Sokolem do života.

Logopedická prevence – dětem umožňujeme dostatek pohybu, rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku, která úzce souvisí s řečí dítěte. Denně zpíváme a rytmizujeme. V průběhu dne zařazujeme hravou formou uvolňovací cviky mluvidel. Učitelka v žádném případě nevyvozuje s dítětem žádné hlásky, to přenecháváme odborníkovi – logopedovi. Paní učitelky doporučí zákonnému zástupci návštěvu logopeda, když zjistí vadu řeči u dítěte.

Projektové dny – do vzdělávací nabídky mateřské školy zařazujeme projektové dny na různá témata. Nejčastěji se jedná o sportovní dopoledne, o environmentální dopoledne, o dopravní výchovu, nebo o umělecké dopoledne.

Všechny děti mají možnost navštívit s mateřskou školou řadu divadelních a hudebních pořadů, různé sportovní akce, besedy, mohou navštívit knihovnu, hasičskou zbrojnici, ZOO, psí útulek apod. Předškoláci pravidelně chodí na návštěvu do ZŠ. Mateřská škola pořádá Sluníčkové slavnosti, společná setkání s rodiči, besídky jednotlivých tříd a zahradní slavnost. Každý rok pořádáme školní výlet.

9. Systém evaluace

Smyslem evaluace je nalézt, uvědomit si, pojmenovat a zdůvodnit nedostatky a rezervy, navrhnout jejich nápravu a účinné postupy vedoucí k vyšší kvalitě naší práce.

Předmět hodnocení	Kdo hodnotí	Kdy a jak hodnotí
Podmínky a kvalita vzdělávání (prostředí, materiální vybavení, bezpečnost, estetické uspořádání, vhodnost vybavení hračkami a pomůckami, životospráva, individuální přístup, spolupráce uč., co se dařilo, co se nedařilo, vhodnost metod a postupů, atmosféra třídy, adaptační program...)	Učitelky, ředitelka	Průběžně, leden a červen písemně
Zpracování ŠVP a TVP, vzájemná propojenost a návaznost, přehlednost a funkčnost Realizace ŠVP	Učitelky, ředitelka	Pedagogické porady, leden a červen písemně
Vyhodnocování zpětné vazby od dětí – zájem o nabízené činnosti, uspokojení z činnosti, dostatečná obtížnost činnosti, individuální přístup	Každá učitelka	Denně, 1x týdně písemně
Výsledky vzdělávání, pokroky v rozvoji dle individuálních možností dětí (pro děti s OŠD, pro integrované děti a pro děti mimořádně nadané vypracovat individuální plán)	Učitelky na třídách	Záznamy o dětech, portfolio, září, leden, červen písemně, + dle potřeby
Realizace tematických celků (co se podařilo, co se nepodařilo, adekvátnost cílů, přínos pro děti, podmínky realizace)	Učitelky	Po ukončení tematického celku písemně, + dle potřeby
Realizace výchovně vzdělávacího procesu, plnění pracovních povinností, plnění bezpečnostních předpisů	Učitelky, ředitelka	Průběžně, hospitace dle plánu
Součinnost pedagogických a provozních zaměstnanců, pohoda prostředí, informační systém.	Zaměstnanci, ředitelka	Provozní porady, průběžně
Spolupráce s rodiči, spokojenost (otevřená komunikace, ochota spolupracovat, informovanost rodičů, zapojení rodičů do společných aktivit)	Učitelky, děti, rodiče, veřejnost	Průběžně
Připravenost na vstup do ZŠ	Učitelky ZŠ	Návštěvy v ZŠ, dny otevřených dveří

Integrovaný blok: Barevný podzim

Hlavní smysl integrovaného bloku:

Doporučené období: období adaptace, září-říjen (podle věku, potřeb a možností dětí)

Poznáváme nové kamarády, nové prostředí, okolí mateřské školy. Zvykáme si na odloučení od rodiny. Poznáváme jeden druhého, ale i sami sebe. Vzájemně spolupracujeme, pomáháme jeden druhému a vytváříme pravidla společného soužití. Upozorňovat na bezpečný a přirozený pohyb v různých situacích a v různém prostředí. Chránit a poznávat přírodu, vážit si života ve všech jeho formách. Pozorujeme změny podzimní přírody. Pořádáme společné oslavy.

Příklad nabízených činností:

Pohybové činnosti, spontánní hra, sociální a interaktivní hry, společné řešení problémů, konstruktivní činnosti, výtvarné a pracovní činnosti, činnosti v oblasti sebeobsluhy a osobní hygieny, hudební aktivity, artikulační a řečové a sluchové hry, poslech a recitace, manipulační činnosti, činnosti k ochraně zdraví, bezpečné chování, poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů, "čtení" - prohlížení knih, seznamování se zahradou a nejbližším okolím, vycházky do přírody, společné oslavy svátků a narozenin, práce s interaktivní tabulí, Sluníčkové slavnosti, dopravní výchova

Doporučené oblasti:

Adaptace: seznámení s prostředím třídy, umývárny, šatny. Upozornění na bezpečné chování ve všech prostorách MŠ, na zahradě, na vycházce. Seznámení s kamarády, s učitelkami, s personálem, Poznávání hraček, úklid. Pravidla chování, režim dne, hygiena, stolování. Čteme klasické pohádky a příběhy se známými dětskými hrdiny. Sledujeme dozrávání ovoce a zeleniny, odlet ptáků, domácí zvířata. Prohlubujeme vztah k domovu a k rodině. Pozor na některá nebezpečí (věci, cizí lidé, některé situace). Starší děti procvičují jméno, příjmení, adresu, město, č. MŠ, jména uč.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho tělo	
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	Zvládat jednoduchou sebeobsahu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě , v písku).
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky	Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
	Dítě a jeho psychika <i>Jazyk a řeč</i>	
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách). Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	Domluvit se slovy i gesty, improvizovat.

soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).
---	---	---

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>		
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	Záměrně se soustředit a udržet pozornost. Poznávat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
<i>Sebepojetí, city, vůle</i>		
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	Získání relativní citové samostatnosti	Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, vyjadřovat je.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a ten druhý	
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	Seznamování se spravidly chování ve vztahu k druhému	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
	Dítě a společnost	
dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožků a nálad druhých.

chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti).
---	--	---

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a svět	
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně.
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

Integrovaný blok: Zimní kouzlo

Hlavní smysl integrovaného bloku:

Doporučené období: listopad - leden

Rozvíjíme spolupráci, upevňujeme pravidla společného soužití, vzájemně si pomáháme. Dbáme na bezpečnost svoji i všech kamarádů. Poznáváme okolní svět. Snažíme se být samostatní, uklízet hračky, pomáhat si. Rádi cvičíme.

Objevujeme změny počasí, pozorujeme měnící se přírodu ve městě i v lese. Společně uložíme zahradu k zimnímu spánku. Navštěvujeme kulturní akce. Prožijeme svátek Mikuláše a Vánoce. Pro rodiče a veřejnost připravíme vystoupení, ve kterém ukážeme co už jsme se naučily.

Příklad nabízených činností:

Pohybové činnosti, spontánní hra, poslech pohádek a příběhů, poslech hudby, výtvarné a pracovní činnosti, artikulační a řečové hry, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, přednes, dramatizace, zpěv, poznáváme tradice a zvyky, společné i individuální diskuse a rozhovory, orientace v rovině a v prostoru, řešení problémových otázek a hádanek, jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti, pozorování změn v okolí a v přírodě, vycházky, jednoduché experimenty s dostupnými materiály, polytechnická výchova, relaxační a odpočinkové činnosti, kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách, společné zábavy a slavnosti a jejich příprava, divadelní představení, návštěva ZŠ, práce s interaktivní tabulí, Sluníčkové slavnosti.

Doporučené oblasti:

Uzavírání zahrady (Halloween), putování se skřítkem Podzimníčkem, na poli i na zahradě, volně žijící zvířata - stopy, v lese, dramatizace pohádek, ráno - poledne- večer (starší děti roční období), Večerníček a jeho kamarádi, pouštění draka, profese z okolí dítěte (také třeba muzikanti a různé hudební nástroje), počasí a různé experimenty (např. otisky listů, dlaní, hra s barvou) Mikuláš, Advent, zimní sporty, rozdíl mezi zimními a letními sporty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho tělo	
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	Uvědomění si vlastního těla	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se ve sněhu, ledu, vodě, v písku). Zachovávat správné držení těla.
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	Rozvoj a užívání všech smyslů	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem, apod.
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho psychika <i>Jazyk a řeč</i>	
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	Naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.
<i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>		
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim. Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Sebepojetí, city, vůle</i>		
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování. Rozhodovat o svých činnostech.
chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem.
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a ten druhý	
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit i respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit i respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.	Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. odlišnosti jsou přirozené
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a společnost	
Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednotlivých situacích samostatně, jinak s pomocí).
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých znaků a symbolů	Seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Rozvoj společenského i estetického vkusu	Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
---	--	---

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a svět	
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	Všímat si změn a dění v nejbližším okolí
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluutváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozornit na ně.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim naučit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Integrovaný blok: Jarní probuzení

Hlavní smysl integrovaného bloku:

Doporučené období: únor- duben (podle věku, potřeb a možností dětí)

Pozorujeme změny v přírodě, ve svém okolí. Učíme se chránit přírodu a povídáme si o tom, proč je pro nás příroda důležitá. Rozvíjíme pohybové dovednosti, pozornost, představivost, fantazii a samostatnost. Pomáháme slabším.

Vnímáme, co prospívá zdraví a co mu škodí. Co je zdravé a co nezdravé. Sledujeme počasí - dbáme na vhodné oblečení podle počasí. Učíme se pojmenovat části těla. Učíme se správně rozhodovat o svých činnostech. Navštěvujeme kulturní a sportovní akce. Společně prožijeme masopust (karneval) a Velikonoce.

Příklady nabízených činností:

Pohybové činnosti, spontánní hra, zdravotní cviky, lokomoční činnosti (chůze, běh, skoky, lezení), základní gymnastika, jóga, orientace v rovině a v prostoru, kognitivní činnosti (diskuse nad problémem, hledání odpovědí), hudebně pohybové hry a tanečky, přednes, zpěv, rytmizace, hry se slovy, hádanky, smyslové hry, námětové hry, povolání, řemesla, práce s knihou a encyklopediemi, výtvarné a pracovní činnosti, praktické pokusy, zkoumání a manipulace s různými materiály a surovinami, vycházky do přírody a do ulic, divadelní představení, návštěva ZŠ, besedy s policií a se zdravotníky, beseda s hasiči, práce s interaktivní tabulí, Sluníčkové slavnosti, dopravní týden

Doporučené oblasti:

Poznávání vlastního těla, ochrana zdraví, předcházení nemocem a úrazům, pravidla bezpečnosti, zdravý životní styl, vývoj člověka, smysly, hygiena, záchranný systém (starší děti - důležitá čísla IZS), umět si pomoci v nesnázi, knihy - příběhy s dětským hrdinou, pohádky (dramatizace), zimní a letní sporty (olympiáda, počasí, voda a její důležitost, třídění odpadů a poznávání materiálů, zvířata v lese, pokusy a experimenty, masopust (karneval), Velikonoce, cirkus, mazlíčci žijí i hračky, počasí, těšíme se k zápisu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho tělo	
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem.
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně a ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	Zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho psychika <i>Jazyk a řeč</i>	
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Utvořit jednoduchý rým
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a komunikativního projevu	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a komunikativního projevu	Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a komunikativního projevu	Popsat situaci (skutečnou podle obrázku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Poznat napsané své jméno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>		
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení□	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Vytváření základů pro práci s informacemi	Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	Vytváření základů pro práci s informacemi	Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, třídit a vyhodnocovat	Vytváření základů pro práci s informacemi	Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
<i>Sebepojetí, city, vůle</i>		
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Rozhodovat o svých činnostech
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Zorganizovat hru
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	Rozvoj schopnosti sebeovládání	Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a ten druhý	
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	Rozvoj kooperativních dovedností	Spolupracovat s ostatními
má smysl pro povinnosti ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých	Rozvoj kooperativních dovedností	Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
má smysl pro povinnosti ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých	Rozvoj kooperativních dovedností	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a společnost	
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fér.
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.
	Dítě a svět	
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	Poznávání jiných kultur	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	Rozvoj úcty k životu	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	Všímat si změn a dění v nejbližším okolí
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Integrovaný blok: Léto plné pohody

Hlavní smysl integrovaného bloku:

Doporučené období: květen - červen, (období letních prázdnin) .

Problémy se snažíme řešit samostatně nebo s pomocí dospělých. Učíme se svoje činnosti a hry plánovat. Hovoříme ve větách a vyjadřujeme své myšlenky. Vnímáme svět všemi smysly a získáváme nové poznatky a zkušenosti. Chráníme přírodu ve všech jejích formách. Dbáme na osobní zdraví, ale i zdraví ostatních. Zjišťujeme, že okolní svět je pestrý a zajímavý a snažíme se ho co nejvíce poznat. Opakujeme a rekapitulujeme, co vše jsme se během školního roku naučili. Pořádáme výlety, společná setkání na zahradě, rozloučíme se s předškoláky.

Příklad nabízených činností:

Pohybové činnosti, atletika, zdolávání překážek, spontánní hra, společné řešení problémových situací, motivovaná manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností, výtvarné a pracovní činnosti, hudebně pohybové hry a tanečky, přednes, zpěv, rytmizace, společné hodnocení vytvořených prací, dramatizace - mimické napodobování nálad, řešení problémových otázek, řešení bezpečných a nebezpečných situací, hádanky a rýmování, smyslové hry a cvičení postřehu (schovávání předmětů, změny), pozorování okolí a práce lidí, hry na zahradě, vycházky a výlety, exkurze do okolí, prohlížení a "čtení knih" -dokončení příběhu, grafické napodobování symbolů (tvarů, čísel, písmen, piktogramů, značek), manipulace s předměty, experimenty s různými materiály, společenské hry, společné aktivity, námětové hry, návštěva divadelních a hudebních pořadů, společná příprava oslav, práce s interaktivní tabulí, Sluníčkové slavnosti, dopravní týden

Doporučené oblasti:

Já a moje rodina - svátek matek, svátek dětí. Profese a řemesla, čím bych chtěl být. Louka - zahrada, roční období, rychlení, experimenty, ekosystém, život u řeky a rybníka, bezpečnost u vody, počasí. Poznávám místo kde žiji - Plzeň, Česká republika (Praha), Země, vesmír. Opakujeme domácí a volně žijící zvířata, zvířata v Zoo. Poznáváme piktogramy, letní sporty, cizí kraje, jiné národy a kultury. Těšíme se na prázdniny. Skutečnost a fantazie: piráti a námořníci, dinosauři, cirkus, jedeme na výlet, pohádky a příběhy.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a jeho tělo	
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	Dítě a jeho psychika <i>Jazyk a řeč</i>	
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách.
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a komunikativního projevu	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).

průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).
--	---	---

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Popsat situaci (skutečnou podle obrázku).
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Chápat slovní vtip a humor.
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci.
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Sledovat očima zleva doprava.
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Poznávat některá písmena a číslice, popř. slova.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	Poznat napsané své jméno.
<i>Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</i>		
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení □	Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	Vytváření základů pro práci s informacemi	Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	Vytváření základů pro práci s informacemi	Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.).
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Vytváření základů pro práci s informacemi	Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	Vytváření základů pro práci s informacemi	Nalézat nová řešení a alternativní k běžným situacím.
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci	Vytváření základů pro práci s informacemi	Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<i>Sebepojetí, city, vůle</i>	
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Rozhodovat o svých činnostech.
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Uvědomovat si své možnosti a limity.
chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	Zorganizovat hru.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a ten druhý	
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad.
chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná.
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	Rozvoj kooperativních dovedností	Spolupracovat s ostatními
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a společnost	
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé.
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově.
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích v dalším učení	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	Dítě a svět	
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.).
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímá si nepořádků a škod, upozornit na ně.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.